

Piezīmes un atsauces Natura 2000 teritorijas līmeņa aizsardzības mērķa (CO) noteikšanai: datu izvēle un eksperta pieņēmumi

Sugas kods:	1166
Suga:	Triturus cristatus
Natura 2000 teritorijas kods:	LV0600300
Natura 2000 teritorijas nosaukums:	Augšzeme
Eksperts(i):	Andris Čeirāns
Darbs pabeigts:	31.07.2022.
Vispārējās piezīmes:	CO noteikšanā lielajam tritonam izmanto divas dažādas metodes: pirmā balstās sistemātisku (zinātnisku) izpēti (tritonu kāpuru uzskaites), bet otrā – uz gadījuma novērojumiem (lokalitāšu skaitu). Abos gadījumos uzskaišu vienības pārvērstas indivīdos, taču, ņemot vērā šo uzskaišu dažādos precizitātes līmeņu, katrai no šīm metodēm izmantotas atšķirīgas paraugkopas un definēti atšķirīgi optimālie blīvumi (OPT_DEN). Augšzemei nav uzskaišu datu, tādēļ izmantota otrā sistēma.

Piezīmes un pieņēmumi tabulu aizpildīšanā/izmantošanā

Lauks	Paskaidrojums
CV_USE	Kolonnās “Popmin” un “Popmax” populācijas lielums 20-200 īpatņu (Čeirāns u.c. 2018) balstās uz pieņēmumu, ka šāds varētu būt tritonu skaits vienīgajā Augšzemes atradnē. DAP db OZOLS un dabasdatos nav sugas atradņu. Eksperta personīgajā datu bāzē uz doto brīdi ir ziņas par 9 lokalitātēm Augšzemē (dati apkopoti LIFE for Species projekta ietvaros), tādēļ kolonnās “Popmin” un “Popmax” sniegtais populācijas lielums CO noteikšanā netiek izmantots. Atradnes, kas pieder vienai vairošanās ūdenstilpei, tiek uzskatītas par vienu lokalitāti. ĪADT, kur ir veiktas tritonu kāpuru uzskaites, konstatētajiem kāpuru blīvumiem vidēji atbilda 31-659 pieauguši īpatņi vienā ūdenstilpē (ko var pieņemt par skaitu vienā lokalitātē); šajos datos mediāna bija 142.8 pieauguši īpatņi (mediāna, atšķirībā no vidējā aritmētiskā, ļauj atnest ļoti zemus un ļoti augstus mērījumus, kas varētu būt radušies kļūdu dēļ). Kolonnā “CV_USE” sniegtais īpatņu skaits – 1285, ir pieaugušo īpatņu kopskaits deviņās Augšzemes lokalitātēs, pieņemot, ka vidējais skaits vienā lokalitātē ir 143 īpatņi.
Unit_CV	i-īpatņi; tikai pieaugušie, vairotiespējīgie īpatņi, jo skaits iegūts veicot kāpuru blīvuma datu transformācijas tām atbilstošā pieaugušo īpatņu skaitā.
Habitat	Cits: suga nav saistīta ar Direktīvas biotopiem, pamata vairošanās vietas ir nelielas stāvošas ūdenstilpes ar platību <0.5 ha. Sauszemes biotopi ir ļoti daudzveidīgi, suga nav saistīta ar specifiskiem sauszemes biotopiem.
Annex I	na
Annex I_area_USE	na
Other_area_USE	19700 ha ir aptuvenā kopējā DP platība, kurā suga var būt sastopama, un neiekļauj lielo ūdeņu platības, kas sugai nav piemērotas. Reāli apdzīvoto

Lauks	Paskaidrojums
	biotopu platība nav nosakāma, ietver vairošanās ūdenstilpes un nezināmas platības sauszemes biotopus.
OK_DEN	Nē, esošais blīvums (0.065 īpatņi/ha) nav pietiekošs. Tas ir 5.8 reizes zemāks par optimālo (sk. OPT_DEN).
OPT_DEN	Dotajā CO aprēķinā veikta lokalitāšu skaita transformēšana populācijas lielumā, izmantojot vienai lokalitātei atbilstošu lielā tritona pieaugušo īpatņu skaitu (sīkāk sk. CV_USE paskaidrojumā). Optimālā blīvuma noteikšanai sākumā aprēķināts lokalitāšu blīvums visām ĪADT (n=19), kurām zināmas konkrētas lielā tritona atradnes. Pieņemts, ka šīs paraugkopas labākajā trešdaļā blīvums ir optimāls, tādēļ tai aprēķināta 67% percentile, kas ir labākās trešdaļas apakšējā robeža, un tā pieņemta par optimālo blīvumu CO aprēķinā. Paraugkopā lokalitāšu blīvums variēja robežās no 0.000055 līdz 0.061246, bet 67%percentile bija 0.002648 lokalitātes/ha. Pieņemot, ka 1 lokalitātei atbilst 142.8 īpatņu liela populācija (sk. CV_USE), 67% percentilei (OPT_DEN) atbilst 0.378177 īpatņi/ha.
OK_NEW	Nē. Kopējā biotopa platība nav jāpalielina, jāpaaugstina tās kvalitāte, izveidojot jaunus vairošanās biotopus un uzlabojot esošos (sk. Papildus nosacījumi).
AREA_NEW	na
IND_NEW	na
OK_INT	Nē.
IND_INT	na
Papildus nosacījumi	Pieņemot, ka vidējais sub-populācijas lielums lokalitātē ir 143 pieauguši īpatņi, bet attālums līdz mērķim (CO) ir 6165 īpatņi, mērķi varētu sasniegt izveidojot 43 jaunas populācijas (=lokalitātes). Jaunas lokalitātes var izveidot uzlabojot vai izveidojot ūdenstilpes – vairošanās biotopus, kur izveidotos jaunas tritonu populācijas.

Izmantotā literatūra

Čeirāns A., Pupiņš M., Pupiņa A. 2018. Abinieku un rāpuļu fona monitorings un monitorings Natura 2000 teritorijās (2016.- 2018.gadam). Gala atskaite saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes iepirkuma līgumu Nr. 7.7/77/2016-P. 81 lpp.